

Dosarul nr. 3r-98/24  
2-22095267-01-3r-09042024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Ciumac)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

## DECIZIE

15 mai 2024

mun. Chișinău

### Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:  
Președinte, judecător  
Judecători

Stela Procopciuc  
Ion Malanciuc  
Diana Stănilă

examinând recursul depus de Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel, reprezentați de avocatul Macovei Gheorghe,  
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel împotriva Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a Republicii Moldova cu participarea terțului Ivan Burlacu și Mariana Burlacu privind contestarea actelor administrative, împotriva încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

### c o n s t a t ă :

La data de 05 iulie 2023 Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel au înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a Republicii Moldova (MIDR) cu participarea terțului Ivan Burlacu și Mariana Burlacu, cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 05 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea din 05 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 14 iulie 2023 Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel a contestat-o cu apel.

La 28 februarie 2024 Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel au prezentat motivarea apelului.

Prin încheierea din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel, deoarece motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art.232 alin. (2) Cod administrativ.

La 28 martie 2024 Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel, reprezentați de avocatul Macovei Gheorghe, au depus recurs împotriva încheierii din

05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului au indicat că în cererea de chemare în judecată depusă de Primăria și Primarul satului Răuțel este indicat drept mijloc electronic de comunicare- adresa electronică a reclamantului. În opinia recurenților, nu este clar de ce prima instanță a făcut abstracție de această modalitate de comunicare și ignorând-o, a transmis hotărârea motivată prin poșta terestră. Or, comunicare prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Totodată, recurenții au menționat că deși în cererea de apel nemotivată a fost indicată și poșta electronică a reprezentantului lor, prima instanță nu a expediat o copie a hotărârii motivate și reprezentantului, nici pe poșta electronică a acestuia, nici prin altă modalitate de comunicare a actelor de procedură.

La 09 aprilie 2024 Curtea Supremă de Justiție a expediat părților copia recursului cu informarea acestora despre posibilitatea depunerii referinței, însă aceștia nu au făcut uz de dreptul lor procedural respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 05 martie 2024, fiind notificată reprezentantului recurenților, avocatului Macovei Gheorghe la data de 13 martie 2024 (f.d. 126). Prin urmare, recursul depus de Primăria și Primarul satului Răuțel la data de 28 martie 2024 este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel, deoarece motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art.232 alin. (2) Cod administrativ.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată încheierea din 05 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, menționând următoarele.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii

motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost pronunțat la data de 05 iulie 2023.

La data de 14 iulie 2023 Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, au depus apel împotriva hotărârii din 05 iulie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 96).

Conform avizului de recepție contra semnătură, atașat la materialele cauzei, se atestă că hotărârea motivată a fost notificată Primăriei satului Răuțel la data de 24 ianuarie 2024 (f.d. 111). Aceasta a fost expediată la adresa poștală indicată în cererea de chemare în judecată și cererea de apel nemotivată.

În conformitate cu art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Instanța de recurs, în contradictoriu cu argumentele recursului, la acest segment menționează că articolele 96 și 109 Cod administrativ prevede o astfel de modalitate de comunicare a actelor de procedură către participanți la procedura administrativă, nefiindu-i impusă instanței obligativitatea expedierii corespondenței prin poșta electronică. Iar, o modalitate principală de comunicare, sau alternativă nu a fost indicată de către participantul la proces. Or, adresa de aflare a instituției, fiind indicată în toate actele de procedură, precum și în cererea de apel nemotivată, astfel, adresantul dând acordul și neexcluzând o astfel de modalitate a comunicării.

În speță, notificarea hotărârii motivate a primei instanțe către apelant îndeplinește condițiile de formă și înscrisul a ajuns la persoana care trebuia să fie notificată cu respectarea prevederilor obligatorii de notificare.

Prin urmare, termenul pentru depunerea motivării apelului a început să curgă la data de 25 ianuarie 2024, ziua imediat următoare notificării hotărârii motivate și a expirat la data de 23 februarie 2024, zi de vineri. Însă, motivarea apelului a fost depusă la data de 28 februarie 2024, cu expirarea termenului legal.

Instanța de recurs reține că apelanții fiind conștienți că au depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume să prezinte motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Hotărârea motivată din 05 iulie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost publicată pe pagina web a instanței de judecată la data de 16 ianuarie 2024. Respectiv, apelanții au avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu hotărârea motivată de pe portalul instanțelor de judecată [www.instante.justice.md](http://www.instante.justice.md) și să formuleze în termen apelul motivat.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, apelanții nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen, precum și nu a solicitat repunerea în termen a apelului.

La caz, se reține că, în hotărârea *Gurzhyy versus Ucraina* (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, apelanții nu au întreprins acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe.

Colegiul menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar

cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În asemenea circumstanțe, având în vedere că apelanții nu au întreprins toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, ce a generat omiterea termenului prescris de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, Completul Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel, reprezentați de avocatul Macovei Gheorghe.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

#### d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel, reprezentați de avocatul Macovei Gheorghe și se menține încheierea din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria satului Răuțel și Primarul satului Răuțel împotriva Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a Republicii Moldova cu participarea terțului Ivan Burlacu și Mariana Burlacu privind contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă